

PREVÁDZKOVÝ PORIADOK

Psychiatrické oddelenie

Stav dokumentu:			Vyhotovenie/výtlačok:	
Skartačný znak			Počet strán:	
Platnosť dokumentu:			Od:	

	<i>Spracoval a zodpovedá za obsah</i>	<i>Kontroloval</i>	<i>Zodpovedá za riadenie dokumentu</i>	<i>Schválil</i>
Meno				
Funkcia				
Dátum				
Podpis				

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Názov pracoviska:

Psychiatrické oddelenie

Vedúci pracovník:

Kontaktné údaje pracoviska:

Číslo telefónu:

E-mail:

Adresa nemocnice:

**Fakultná nemocnica Trnava
A. Žarnova 11, Trnava**

Kontaktné údaje nemocnice

Číslo telefónu:

Číslo faxu:

E-mail:

1.1 Účel vydania

Účelom vydania tohto prevádzkového poriadku je stanoviť pravidlá riadenia a organizácie práce na Psychiatrickom oddelení, ako aj stanoviť pravidlá a zásady práce v oblasti ochrany zdravia pacientov a zamestnancov a opatrenia na predchádzanie nemocničným nákazám.

1.2 Oblasť platnosti

Smernica je platná pre všetkých pracovníkov Psychiatrického oddelenia.

1.3 Evidencia zmien

Číslo revízie	Dátum revízie	Rozsah zmien
1	31.3.2012	Aktualizácia prevádzkového poriadku v zmysle novej legislatívy a nových interných smerníc FN Trnava

1.4 Použité pojmy

Pojem	Definícia
Interná kontrola kvality	Denná kontrola správnosti a presnosti na komerčnom kontrolnom materiálu, so známymi hodnotami v dvoch koncentračných hladinách (fyziologická a patologická)
Externá kontrola kvality	Cyklická kontrola správnosti a presnosti na komerčnom kontrolnom materiálu, s neznámymi hodnotami zabezpečená národnou, resp. nadnárodnou inštitúciou

1.5 Použité skratky

Skratka	Vysvetlenie/význam
ISO	Medzinárodná organizácia pre štandardizáciu (so sídlom v Ženeve, Švajčiarsko)
SM	Smernica systému manažérstva kvality
FN TT	Fakultná nemocnica Trnava
RÚVZ	Regionálny úrad verejného zdravotníctva
NN	Nozokomiálna nákaza

2 CHARAKTERISTIKA PRACOVISKA

Psychiatrické oddelenie poskytuje zdravotnú starostlivosť pacientom s diagnózami schizofrénie, organickými poruchami, afektívnymi poruchami, poruchami osobnosti, neurotickými poruchami, mentálnymi retardáciami, a rôznymi závislosťami.

Do psychiatrickej nemocnice sa chorí prijímajú aj za účelom diagnostickým a liečebným spravidla na odporúčanie ošetrojúceho lekára, ale aj cestou LSPP a RZP. Bez súhlasu možno prevziať pacienta do ústavnej psychiatrickej starostlivosti len v prípadoch uvedených v § 14, odst. 2, písm. b.

2.1 Popis pracoviska

Psychiatrické oddelenie sa nachádza v samostatnom pavilóne v areáli FN Trnava. Disponuje 60 lôžkami rozdelenými na dvoch poschodiach.

Na prvom poschodí – časť B sú hospitalizovaní kompenzovaní sanatórni pacienti, ktorým je umožnený pohyb vonku vo vyčlenenom areáli. Nachádza sa tu 16 lôžok s dvomi intermediárnymi lôžkami, ktoré sú využívané v závislosti od počtu akútnych a kompenzovaných pacientov. Táto časť oddelenia je rozdelená na ambulantnú časť, ktorá sa nachádza pred vstupom na lôžkovú časť a tvorí ju príjmová a konziliárna ambulancia so stavebne oddelenou časťou pre dokumentáciu. Lôžkovú časť B tvorí:

- 1 × 1 lôžková nadštandardná izba
- 1 × 3 lôžková izba
- 2 × 4 lôžková izba s jedným intermediárnym lôžkom
- 1 × 4 lôžková izba
- Vyšetrovňa
- Denná miestnosť sestier
- Šatňa pre pacientov
- Psychoterapeutická miestnosť so samostatnou miestnosťou pre individuálne pohovory s pacientmi
- Kúpeľňa (sprcha, vaňa) a WC (1×) pre mužov
- Kúpeľňa(2xsprcha, vaňa) pre ženy
- WC (2×) pre ženy
- Lekárska izba
- Pracovňa psychológa
- Sklad čistého prádla
- Kuchynka
- Priestor pre stravovanie pacientov

Druhé poschodie je určené pre hospitalizáciu akútnych stavov – časť A a tvorí ho 45 lôžok:

- 1 × 2 lôžková izba
- 3 × 3 lôžková izba
- 3 × 4 lôžková izba
- 2 × 5 lôžková izba
- 2 × 6 lôžková izba
- Hygienické zariadenie pre mužov (WC muži 2×, sprcha 2×)
- Hygienické zariadenie pre ženy (WC ženy 3×, sprcha 1×)

- 4 × Psychoterapeutická miestnosť
- Vyšetrovňa
- Terapeutická miestnosť na podávanie ECTH
- Denná miestnosť lekárov a psychológov
- Denná miestnosť sestier
- Miestnosť dokumentačnej sestry
- Pracovňa primára
- Pracovňa vedúcej sestry
- Lekárska izba
- Hygienické zariadenie pre personál
- Sklad
- Kuchynka na výdaj stravy
- Jedáleň
- Šatňa pacientov (v podkrovných priestoroch budovy)

2.2 Návštevné a ordinačné hodiny

Návštevné hodiny na oddelení Psychiatrickom oddelení

Streda	14.00 – 17.00
Sobota	14.00 – 17.00
Nedeľa	14.00 – 17.00

Ordinačné hodiny v Psychiatrickej ambulancii:

Psychiatrická ambulancia	
Utorok	7,30 – 15,30

2.3 Riadenie pracoviska

Vedúci pracovník psychiatrického oddelenia je primár, ktorý riadi prácu sekundárnych lekárov, liečebného pedagóga a psychológov. Vedúca sestra riadi prácu sestier a podlieha námestníčke pre ošetrovateľstvo. K zabezpečeniu efektívneho chodu oddelenia prispievajú všetci zamestnanci.

2.3.1 Všeobecné zásady práce s pacientom

Sestra musí predvídať potreby klienta aby mohla zamerať svoju činnosť na kvalitu, prevenciu rehabilitáciu a dlhodobú starostlivosť. Primárnou úlohou je informovanie a oboznámenie klientov s priebehom hospitalizácie. Musí zredukovať stres, úzkosť, napätie, verbálnu i brachiálnu agresivitu. Sestra poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť formou ošetrovateľského procesu. Posúdi stav podľa situačnej anamnézy a adekvátne k tomu zvolí individuálny prístup k pacientovi.

2.3.2 Komunikácia s pacientom

Komunikačné schopnosti uľahčujú ošetrovateľský proces a terapeutický vzťah. Aktívnym počúvaním sestra vyjadruje klientovi rešpekt. Zrakový kontakt a občasné prikývnutie hlavou naznačujú, že klienta počúva a chápe. Otázky s otvoreným koncom podnecujú verbalizáciu relevantných informácií. Komunikácia je obojstranne prebiehajúci proces, dôležitá je spätná väzba sestry. Pri prijatí pacienta sa sestra pacientovi predstaví. Vyžiada si od pacienta preukaz poistenca, občiansky preukaz, odporúčanie na hospitalizáciu, prípadne zdravotnú kartu. Oboznámi pacienta s priebehom prijatia. Overí si, či pacient porozumel informáciám. Informuje príbuzných, na koho sa v prípade potreby môžu obrátiť. Počas liečby sestra starostlivo pozoruje a posudzuje pacienta, hľadá ciele, plánuje liečbu, hodnotí jej výsledky a **prehodnocuje** plány. Poskytuje štruktúru, na základe ktorej sa vytvárajú liečebné plány. Prepustenie chorého z nemocnice určuje vyhláška MZ č. 13/1988 § 21.

Chorý z nemocnice pri zlepšení zdravotného stavu je prepustený domov do ambulantnej starostlivosti, alebo pokračuje v doliečovaní v inom psychiatrickom zariadení.

2.3.3 Organizácia pobytu pacienta

Pohyb pacienta po areáli nemocnice je umožnený len vo vyhradenom priestore areálu pre potreby psychoterapie v doprovode zdravotného personálu, schvaľuje primár oddelenia. Treba predchádzať svojvoľnému opusteniu areálu, na čo dohliada personál. O vychádzke pacienta mimo oddelenia rozhodne primár. Tiež rozhodne o tom, či môže pacient odísť sám, alebo v doprovode príbuzného. Pacient dostane tlačivo o povolení vychádzky, kde mu príbuzný napíše správu pre lekára o tom, ako vychádzka doma prebiehala. Pri návštevách pacientov príbuznými je personál povinný skontrolovať, či pacient nemá u seba ostré alebo špicaté predmety, elektrické spotrebiče a tie mu odoberie, aby nedošlo na oddelení k úrazu.

2.3.4 Umožnenie kultúrneho využitia a náboženského života pacientov

Pacienti psychiatrického oddelenia majú k dispozícii TV v priestoroch jedálne a psychoterapeutickej miestnosti, rôzne hry, knižnicu na oddelení, kde majú možnosť si knihy vypožičať. Tiež majú k dispozícii rôzne športové hry, bedminton, volejbalové lopty, potreby na kreslenie a pod. Veriaci pacienti majú možnosť navštíviť kostolík v areáli nemocnice, túto vychádzku schváli ošetrojúci lekár alebo primár oddelenia podľa aktuálneho zdravotného stavu pacienta.

2.3.5 Riešenie sťažností pacienta

Postup pri sťažnosti pacienta je uvedený v domácom poriadku oddelenia.

2.3.6 Starostlivosť o majetok pacienta

Starostlivosť o majetok pacienta sa riadi príslušnou smernicou platnou od 1.5.2010. S obsahom smernice sú všetci zamestnanci oddelenia oboznámení a o tejto skutočnosti vedie písomnú evidenciu vedúca sestry.

3 HYGIENICKO-EPIDEMIOLOGICKÝ REŽIM

Spôsob zabezpečenia hygienicko-epidemiologického režimu je ustanovený Vyhláškou č. 553/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia.

Hygienicko-epidemiologický režim (HER) je komplex hygienických požiadaviek na prevádzku zariadení a komplex epidemiologických opatrení zameraných na ochranu zdravia pacientov a zamestnancov zariadení a na predchádzanie vzniku a šíreniu nemocničných nákaz. Hygienicko-epidemiologický režim patrí pre lôžkovú ako aj ambulantnú časť oddelenia.

3.1 Príjem pacientov

Príjem pacientov na oddelenie sa vykonáva v príjmovej ambulancii, kde lekár rozhodne o hospitalizácii na lôžkovú časť A alebo B. Lekárske vyšetrenie a odber biologického materiálu sa realizuje vo vyšetrovni na príslušnom oddelení. Vrchné časti odevu pacientov sa ukladajú po ich spísaní do šatne pacientov na oddelení A alebo B. Cennosti a osobné veci, ktoré nemôže mať pacient u seba sa označia a spíšu do sesterskej prijímacej správy a uskladnia. Pri prijímaní pacienta sa do prijímacej správy zaznamenajú informácie o pacientovi dôležité pre možný vznik nemocničnej nákazy vrátane epidemiologickej a cestovateľskej anamnézy.

Pri vyšetrovaní a ošetrovaní pacienta sa používa bariérová ošetrovacia technika. Pri umiestnení pacienta sa vychádza z epidemiologických hľadísk, najmä z rizika prenosu infekcie, z kolonizácie multirezistentnými mikroorganizmami, z nosičstva patogénnych baktérií alebo vírusov a z pobytu v ohnisku nákazy.

Po prijatí do zariadenia sa pacient umiestni na dekontaminované lôžko. Pacientovi sa poskytne dekontaminovaná bielizeň, dekontaminované predmety a úložné priestory. Súčasne sa vykoná hygienická očista pacienta primeraná jeho zdravotnému stavu.

Pracovníci oddelenia vstupujú do izieb pacientov a iných priestorov určených na vyšetrovacie a liečebné výkony len v osobných ochranných pracovných prostriedkoch okrem prípadov, v ktorých zdravotný stav pacienta vyžaduje poskytnutie zdravotnej starostlivosti bez meškania.

3.2 Zásady pri ošetrovaní pacientov

Pri ošetrovaní pacientov sa:

- musia používať čisté osobné ochranné pracovné prostriedky určené na prácu na vlastnom pracovisku; pri práci na inom pracovisku sa musia používať len osobné ochranné pracovné prostriedky tohto pracoviska; nechty zamestnancov oddelenia musia byť primerane ostrihané a nenalakované, na rukách nesmú byť prstene, iné šperky a umelé nechty,
- musia pracovníci oddelenia chrániť ochranným odevom pred znečistením alebo kontamináciou biologickým materiálom

- musia vyšetrovacie a liečebné výkony vykonávať až po umytí rúk; dezinfekcia rúk sa musí vykonávať pred parenterálnym výkonom, pred ošetrením pacienta s imunodeficitom, po kontakte s pacientom s prenosným ochorením, po manipulácii s biologickým materiálom, po manipulácii s použitou bielizňou a vždy pri uplatňovaní bariérovej ošetrovacej techniky; na utieranie rúk sa musí používať jednorazový materiál - jednorazové papierové utierky
- musia pri vykonávaní invazívnych výkonov používať ochranný odev, masku, čiapku, ochranné rukavice a obuv určené len na pracovisko, na ktorom sa invazívny výkon vykonáva; musí sa používať aj sterilný ochranný odev a dezinfikovaná obuv; ochranná čiapka a maska sa musia používať tak, aby zakryli vlasy, fúzy, bradu, nos a ústa,
- musí používať bariérovú ošetrovaciu techniku s individualizáciou všetkých prostriedkov osobnej hygieny, teplomerov, podložných mís a močových fliaš alebo sa po každom použití musia dezinfikovať; bariérová ošetrovaciu technika sa musí používať aj pri prekladaní a prevoze pacientov a pri výkonoch na pracovisku spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek,
- infúzne zmesi sa pripravujú asepticky vo vyšetrovni a minimalizuje sa interval medzi prípravou a podaním injekčných a infúzných zmesí,
- odber biologického materiálu sa u hospitalizovaných pacientov vykonáva vo vyšetrovni, u ambulantných pacientov v ambulancii vo vyhradenom priestore, pri odberoch biologického materiálu sa používajú jednorazové rukavice; biologický materiál sa ukladá do štandardizovaných nádob a prepravuje v ľahko dezinfikovateľných prepravkách s vylúčením rizika kontaminácie sprievodiek,
- použité zdravotnícke pomôcky kontaminované biologickým materiálom sa čistia ručne po predchádzajúcej dekontaminácii dezinfekčnými prípravkami s minimálne antibakteriálnym a vírusinaktivačným účinkom; zdravotnícke pomôcky, podlahy a iné plochy dezinfikujú ihneď po ich kontaminácii biologickým materiálom,
- použité jednorazové ihly, striekačky a iné ostré predmety sa bez ďalšej manipulácie zneškodňujú uložením do hrubostenných nepriepustných nádob, obalov alebo špeciálnych prístrojov na to určených, likvidácia použitých jednorazových ihlích a striekačiek sa vykonáva vcelku bez ručného oddel'ovania, kryty na použité ihly sa nenasadzujú späť!
- pri zavádzaní močových katétrov a pri výmene zberných vakov musia používať sterilné zdravotnícke pomôcky, uzavretý systém odvodu a zberu tekutín so zabezpečením pred možným spätným tokom
- musí predchádzať nemocničným nákazám dodržiavaním opatrení proti šíreniu prenosných ochorení v zmysle :
 - a) hlásiť výskyt prenosného ochorenia, ktoré podlieha povinnému hláseniu podľa Zoznamu povinne hlásených prenosných chorôb,
 - b) vykonávať epidemiologický dohľad a predchádzať nemocničným nákazám,
 - c) vykonávať a kontrolovať opatrenia na predchádzanie vzniku prenosných ochorení a nemocničných nákaz vrátane okamžitého hlásenia epidémií, úmrtí a iných mimoriadnych epidemiologických udalostí RÚVZ,
 - d) hlásiť RÚVZ profesijné otravy a iné hromadné ochorenia podmienené prácou,

- e) zaznamenávať všetky dôležité údaje v súvislosti s predchádzaním vzniku a šíreniu prenosných ochorení do zdravotnej dokumentácie,
 - f) držiteľovi zdravotného preukazu zaznamenať do preukazu každé vyšetrenie a očkovanie v súvislosti s prenosným ochorením
- ak to nie je nevyhnutné, hospitalizácia sa nesmie predlžovať, musí sa zabezpečiť dostatočné okysličovanie a výživa tkanív pacientov, najmä imobilných a inkontinentných pacientov a pacientov s nefyziologickými vývodmi
- v izbách pacientov sa nesmú skladovať potraviny okrem trvanlivých potravín, na tento účel je vyhradená chladnička v jedálni.

3.3 Návštevy pacientov

Návštevy pacientov sú počas návštevých hodín. Mimo určené dni a vo zvláštnych prípadoch, s prihliadnutím na epidemiologickú situáciu a zdravotný stav pacientov povoľuje mimoriadne návštevy primár príj. lekár. Lekár po posúdení zdravotného stavu pacienta môže návštevu aj zakázať. Čistota podláh sa musí zabezpečovať ich pravidelnou dekontamináciou, pričom návštevne hodiny sú zosúladené s harmonogramom prác upratovania. Zamestnanci pohrebných služieb môžu vstupovať do lôžkových častí oddelení len v čistom ochrannom odevu a len v sprievode zdravotníckeho pracovníka.

3.4 Stravovanie

O spôsobe výživy pacienta rozhoduje lekár. Oddelenie je vybavené jedálňou pre pacientov, stoly pre spoločné stravovanie sú umiestnené v jedálni.

Pacienti sa stravujú podľa nasledujúceho harmonogramu.

Raňajky	8,00 hod.
Obed	12,00 hod.
Večera	17,00 hod.

Manipuláciu so stravou môžu vykonávať len osoby odborne spôsobilé na výkon epidemiologicky závažných činností. Hotové pokrmy sa musia podávať bezprostredne po príprave, najneskôr však do dvoch hodín po skončení ich tepelnej prípravy, pričom teplota týchto pokrmov počas prepravy až do ich výdaja nesmie klesnúť pod 65 stupňov Celzia.

Strava sa pripravuje v nemocničnej kuchyni a na oddelenie je dovážaná vo varniciach a obedároch, delí sa v kuchynkách na prvom a druhom poschodí, ktoré sú prepojené výťahom.

3.5 Manipulácia s bielizňou

Pacienti hospitalizovaní na oddelení používajú ústavnú posteľnú bielizeň FN, ak miestne príslušný RÚVZ nerozhodne v hygienicko-epidemiologickom režime prevádzky oddelenia inak.

Posteľná bielizeň sa vymieňa vždy pri znečistení. Pri výmene posteľnej bielizne po prepustení pacienta sa posteľ a matrace dezinfikujú na izbe s prípravkami určenými na plošnú dezinfekciu (príloha č. 2).

Poškodené, hrubo znečistené lôžkoviny a matrace sa vyradia z používania. Použitá bielizeň sa triedi, počíta a do času odvozu skladuje vo vyhradenom priestore s priamym vetraním. Následne sa 3x týždenne t.j. v pondelok, v stredu a v piatok odváža do pracovne vo vreciach z celtoviny, ktoré sú určené na použitú bielizeň. Späť na oddelenie sa dováža v čistých vreciach, určených na čistú bielizeň a ukladá do skladu čistého prádla.

Pracovníci manipulujúci s použitou bielizňou používajú osobné ochranné pomôcky (ochranný odev, rukavice a ústnu masku), po skončení práce vykonajú hygienickú dezinfekciu rúk.

Postele a matrace sa dezinfikujú na izbách pri priamom vetraní. Vankúše a prikrývky sa v prípade znečistenia čistia v pracovni. Pri výmene bielizne v izbách pacientov sa nesmie vetrať dverami do chodby a podľa možnosti sa vylúči prítomnosť pacientov.

Postele sa po dezinfekcii a kompletizácii lôžkovín musia prikryť čistou plachtou alebo obalom až do príchodu ďalšieho pacienta. Na prikrytie vyšetrovacích stolov, ležadiel a lôžok, ktoré prichádzajú do styku s obnaženou časťou tela, sa používa jednorazový materiál, ktorý sa vymieňa po každom pacientovi.

3.6 Nakladanie s odpadmi

Odpad z oddelenia sa zbiera denne a separovane. Nebezpečný odpad /jednoúčelové ihly, striekačky/ sa ukladá do oddelených, uzatvárateľných, nepriepustných a mechanicky odolných, podľa možnosti spáliteľných nádob alebo do uzatvárateľných plastových vakov na jednorazové použitie bez ručného oddeľovania. Ostrý odpad, pri ktorom hrozí riziko poranenia, sa ukladá do spáliteľných hrubostenných nepriepustných obalov. Biologicky kontaminovaný odpad t.j. všetok materiál znečistený krvou, močom či inými telovými tekutinami sa umiestňuje medzi nebezpečný odpad do hrubostenných nádob a následne do modrých vriec s označením „Nebezpečný odpad“. Pri nakladaní s odpadom, sa s nimi musí zaobchádzať tak aby nedošlo k porušeniu ich obalov. Triedenie a skladovanie zhromaždených odpadov je zabezpečené tak, aby nedochádzalo k ich zneužitiu, odcudzeniu a aby k nim nemali prístup nepovolane osoby, zvieratá a hmyz. Pri nakladaní s odpadmi sa s nimi zaobchádza tak, aby nedošlo k porušeniu ich obalov. Hrubostenné nádoby s nebezpečným odpadom sa po naplnení do 2/3. Pracovníci sú pri práci s odpadom povinní používať ochranné pomôcky a sú poučení o zásadách bezpečnosti práce. Nebezpečný (modré vrecia) a komunálny odpad (čierne vrecia) je separovaný vo farebne odlišných a označených plastových vreciach. Odpad je transportovaný z oddelenia 2x denne.

3.7 Upratovanie

Upratovanie sa vykonáva denne a navlhko podľa vypracovaného režimu upratovania. Plošnú dezinfekciu vykonáva upratovacia spoločnosť.... harmonogram prác je uvedený v prílohe č. 1. Oddelenie má vlastné pomôcky na upratovanie, ktoré nemožno použiť na inom oddelení.

Postup pri upratovaní:

- na upratovanie sa používajú roztoky syntetických čistiacich prípravkov v koncentráciách odporúčaných výrobcami, alebo syntetické čistiace prostriedky s dezinfekčným účinkom,
- pri upratovaní sa používajú klasické ručné pomôcky, k dispozícii je aj elektrický stroj na umývanie podláh, ktorý sa využíva pri veľkom upratovaní, napr. po maľovaní odd. a pod.
- upratovanie sa vykonáva vo farebnom kódovaní - pomôcky na upratovanie sú pre upratovanie daného priestoru v jednej farbe
 - pre upratovanie a dezinfekciu WC : červenej farby
 - pre čistenie umývadiel a kúpeľní : žltej farby
 - pre umývanie dverí, skríň, stoličiek a stolov: modrej farby
 - pre umývanie okien, parapetných dosiek, zrkadiel : zelenej farby
- Všetky pomôcky a prístroje je potrebné udržiavať v čistote. Použité pomôcky na upratovanie sa musia po skončení práce dezinfikovať, usušiť pri umývaní a dezinfekcii podláh a iných plôch sa používajú dve vedrá. V jednom vedre sa čistiaca huba alebo handra namáča do roztoku čistiaceho alebo dezinfekčného prípravku, do druhého vedra sa použitá huba alebo handra žmýka.
- Podlahy a iné plochy kontaminované biologickým materiálom sa pred čistením prikryjú mulom alebo vatou namočenou v roztoku dezinfekčného prípravku.
- Nástroje a pomôcky určené na upratovanie kontaminované biologickým materiálom sa pred ich čistením dezinfikujú. Čistenie nástrojov a pomôcok sa vykonáva v čistiacej miestnosti.

Ostatné upratovanie: dezinfekcia teplomerov, políc na WC, močových fliaš, podložných mís, emitiek, odsávačiek, príprava zdravotníckych nástrojov pred ich sterilizáciou /nožnice, pinzety a pod./, dezinfekcia nádob na dezinfekčné roztoky pred ich sterilizáciou, stolíky pacientov, liekové skrinky a skrinky na ŠZM vykonávajú sanitári a službukonajúce sestry na dennej báze ihneď po použití alebo po kontaminácii.

Sanitárne upratovanie prebieha podľa harmonogramu:

Pondelok	Sanitárny deň odpadkové koše
Utorok	Sanitárny deň kúpeľne, WC
Streda	Sanitárny deň vyšetrovne
Piatok	Sanitárny deň kuchynka, jedáleň

Použitie dezinfekčných prostriedkov pre jednotlivé úseky oddelenia sa riadi platným dezinfekčným poriadkom v prílohe č. 2

3.8 Maľovanie, stavebná a rekonštrukčná činnosť

Priestory oddelenia sa maľujú najmenej raz za dva roky. Po kontaminácii stien sa znečistené miesto ihneď dezinfikuje u umyje. Posledné maľovanie priestorov prebehlo pri sťahovaní oddelenia v marci 2014.

Stavebná a rekonštrukčná činnosť počas prevádzky oddelenia sa vykonáva len so súhlasom miestneho príslušného RÚVZ.

3.9 Sterilizácia a dezinfekcia

3.9.1 Sterilizácia

Sterilizácia sa vykonáva na oddelení centrálnej sterilizácie. Za proces sterilizácie zodpovedá primár KOS. Pred odoslaním použitých zdravotníckych pomôcok, ktoré sú určené na ďalšie použitie na oddelenie centrálnej sterilizácie sa vykoná mechanická očista a dezinfekcia na oddelení. Dezinfekcia sa vykonáva dvojetapovým postupom (mechanická očista, vlastná dezinfekcia). Mechanickou očistou t. j. čistením, otieraním, klepaním, vysávaním, leštením, vytrepávaním, vetraním sa s použitím teplej vody, mydla a detergentov dosiahne odstránenie nečistôt a podstatné zníženie počtu mikroorganizmov z prostredia. Pri predmetoch a plochách kontaminovaných krvou, hnisom, slinami alebo iným biologickým materiálom v prípade ručnej mechanickej očisty predchádza dezinfekcia prostriedkom s vírusinaktivačným účinkom.

3.9.2 Dezinfekcia

Na dezinfekciu zdravotníckych pomôcok sa používajú dezinfekčné prostriedky. Dezinfekčné roztoky sa pripravujú čerstvé pre každú pracovnú zmenu (8 – 12 hodín) rozpustením odmeraného (odváženého) množstva dezinfekčného prostriedku vo vode čo najkratší čas pred použitím. Účinnosť dezinfekčných roztokov sa dosiahne zvýšením teploty vody, ktorou sa riedia (aldehydové, chlórové prípravky a peroxozlúčeniny sa riedia studenou vodou). V hygienickom režime sa striedajú dezinfekčné prípravky ako prevencia vzniku rezistencie mikroorganizmov voči účinnej zložke prípravku. Dezinfekčný program je uvedený v prílohe č. 2

Oddelenie disponuje prenosnými germicídnymi žiaričmi v celkovom počte 2 kusy – jeden pre časť A, jeden pre časť B. Práca s germicídnym žiaričom sa riadi podľa smernice „Zásady práce s germicídnym žiaričom vo FN Trnava“. Charakteristika germicídnych žiaričov a zoznam osôb oprávnených obsluhovať germicídne žiariče na oddelení je v prílohe č. 3.

3.10 Ničenie živočíšnych škodcov

Dezinsekcia a deratizácia sa vykonáva v pravidelných intervaloch prípadne podľa potreby a je zabezpečená vybranou deratizačnou firmou dodávateľským spôsobom. Za potrebu vykonania dezinsekcie a deratizácie na oddelení zodpovedá správca FN, za objednávanie týchto služieb zodpovedá správca FN. Pri vykonávaní dezinsekcie a deratizácie sa dodržiavajú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a opatrenia na ochranu zdravia.

3.11 Nemocničná nákaza

Nemocničná nákaza (NN) je prenosné ochorenie vonkajšieho alebo vnútorného pôvodu, ktoré vzniklo v príčinnej súvislosti s pobytom osôb alebo zdravotníckymi výkonmi v zdravotníckom zariadení. Za nemocničnú nákazu sa považuje aj nákaza, ktorá sa vzhľadom na svoj inkubačný čas prejaví po prepustení pacienta zo zdravotníckeho zariadenia, alebo po jeho preložení do iného zariadenia. Na oddelení sa

vykonáva kontrola nemocničných nákaz. Mesačne sa analyzuje výskyt nemocničných nákaz a prijímajú sa opatrenia na predchádzanie ich vzniku a šíreniu. Pri výskyte NN alebo pri podozrení z jej výskytu je potrebné zabezpečiť izoláciu pacienta, vykonať odber biologického materiálu a dezinfekciu. Súčasne sa musí ihneď vykonať kontrola dodržiavania hygienicko-epidemiologického režimu na oddelení a ďalšie opatrenia na zistenie prameňa pôvodcu NN a mechanizmu jej prenosu. Tieto opatrenia sa musia vykonať aj pri zistení kolonizácie pacienta polyrezistentnými nemocničnými choroboplodnými mikroorganizmami. Pri zistení nemocničnej nákazy alebo pri podozrení z jej výskytu sa táto skutočnosť musí oznámiť **do 48 hod písomnou/elektronickou formou (podľa postupu uvedeného v § 13 Vyhl. 553/2007 a príloha 6 a v internej smernici Hlásenie nozokomiálnych nákaz vo FN Trnava)**

- na RÚVZ
- vedúcemu pracovníkovi oddelenia (primár)
- nemocničnému epidemiológovi FN Trnava

Súčasne sa informácia zaznačí do zdravotnej dokumentácie pacienta a do denníka nemocničných nákaz na oddelení. Rovnako sa postupuje aj pri zistení infekcie alebo kolonizácie pacienta polyrezistentnými alebo multirezistentnými mikroorganizmami, prípadne inými epidemicky závažnými patogénmi (*Clostridium difficile*, *Mycobacterium tuberculosis*, influenza H1N1, Rotavírus, Norovírus a pod.)

Postup hlásenia NN sa riadi smernicou „Hlásenie nozokomiálnych nákaz vo FN Trnava“ ktorá je záväzná pre všetkých pracovníkov FN Trnava. Lekár poverený hlásením NN je...

4 POSUDZOVANIE RIZIKA Z EXPOZÍCIE BIOLOGICKÝM FAKTOROM (BF)

4.1 Posudok o riziku

Posudok o riziku a klasifikácia všetkých biologických faktorov podľa stupňa rizika na oddelení bude vypracovaný v priebehu roku 2014 pracovnou zdravotnou službou MIOMED s.r.o. a predložený na RÚVZ TT. Pracovné profesie: LEKÁR, SESTRÁ, SANITÁR a POMOCNÝ PRACOVNÍK V ZDRAVOTNÍCTVE na úseku celejho psychiatrického oddelenia, vrátane ambulantnej časti sú zaradené do druhej rizikovej kategórie prác.

4.2 Pracovné postupy, pri ktorých je možnosť ohrozenia zdravia zdravotníckeho pracovníka BF prenosnými ochoreniami

K pracovným postupom pri ktorých je možnosť ohrozenia zdravia zdravotníckeho pracovníka BF na oddelení patria:

- odbery biologického materiálu
- poranenie injekčnou ihlou pri aplikovaní injekcií
- poranenie injekčnou ihlou pri zneškodňovaní použitej striekačky
- poranenie iným ostrým inštrumentom, rozbitým sklom
- manipulácia s rozliatym biologickým materiálom
- poranenie v príčinnej súvislosti s pacientovým duševným stavom

4.3.4 Používaním osobných ochranných pracovných pomôcok (OOPP)

Medzi základné druhy OOPP patrí odev a obuv. Pranie základných OOPP je umožnené dodávateľským spôsobom (firma). Základné OOPP sú odkladané v skrinách v šatni zamestnancov. Ostatné pomocné OOPP sa používajú jednorazové (jednorazové rukavice, masky, zástery) a menia sa vždy po použití po každom pacientovi.

4.3.5 Dôsledným dodržiavaním hygieny rúk

Hygiena rúk sa riadi samostatnou smernicou "Hygiena rúk pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti vo FN Trnava" záväznou pre všetkých zdravotníckych pracovníkov FN Trnava

4.3.6 Používaním sterilných zdravotníckych pomôcok pri parenterálnych výkonoch

Sterilizátor na oddelení nie je nainštalovaný, zdravotnícke pomôcky sa sterilizujú v Centrálny sterilizácii, alebo sa používajú jednorazové zdravotnícke pomôcky.

4.3.7 Dodržiavaním postupov pri dezinfekcii prostredia ZZ

Malé kontaktné povrchy a plochy dezinfikuje sanitárka, v prípade jej neprítomnosti službukonajúca sestra denne a p.p. pri znečistení, pracovníci majú túto povinnosť uvedenú v pracovnej náplni. Veľké povrchy a plochy vykonávajú denne pracovníci upratovacej firmy podľa schváleného harmonogramu prác. Druhy dezinfekčných prostriedkov a pracovné koncentrácie dezinfekčných prostriedkov sú uvedené v prílohe č. 2. Sanitárne upratovanie prebieha podľa harmonogramu:

Pondelok	Sanitárny deň odpadkové koše
Utorok	Sanitárny deň kúpeľne, WC
Streda	Sanitárny deň vyšetrovne
Piatok	Sanitárny deň kuchynka, jedáleň

Raz štvrťročne prebieha veľké upratovanie. Posledné maľovanie prebehlo v marci 2014.

4.3.8 Dodržiavaním postupov pri manipulácii s nebezpečným odpadom v ZZ

Likvidácia nebezpečného odpadu zo ZZ zabezpečuje externá dodávateľská firma Nebezpečný odpad sa do času transportu skladuje v hrubostenných nádobách v čistiacej miestnosti v modrých vreciach z PVC, komunálny odpad v čiernych vreciach, PET fľaše v žltých vreciach.

4.3.9 Správnou manipuláciou s bielizňou

S použitou bielizňou sa manipuluje v čistiacej miestnosti, vyhradené sú vrecia na použitú bielizeň každé s označením druhu bielizne a zvlášť sú vyhradené vrecia na čistú bielizeň. Čistá bielizeň je uskladnená v uzamykateľnej skrini na chodbe. Použitá bielizeň sa uskladňuje v čistiacej miestnosti s priamym vetraním. Pranie bielizne je zabezpečené dodávateľským spôsobom firmou...

4.3.10 Zabezpečením mikrobiologickej čistoty ovzdušia

Na pracovisku je zabezpečené prirodzené vetranie oknami.

4.3.11 Využívaním germicídnych žiaričov v prevencii výskytu BF

Používanie germicídnych žiaričov sa riadi samostatnou smernicou „Zásady práce pri manipulácii s germicídnymi žiaričmi vo FN Trnava“. Zoznam germicídnych žiaričov používaných na oddelení je v prílohe č. 3.

5 ORGANIZÁCIA PRÁCE NA PRACOVISKU

5.1 Denný režim pracoviska /popis smennosti/

Zmenné sestry	6:00 – 18:00	18:00 – 6:00
Vedúca sestra a sestry v jednozmennej prev.	7:30 – 15:30	
Sanitári a PPZ	6:00 – 18:00	18:00 – 6:00
So, Ne, sviatok	6:00 – 18:00	18:00 – 6:00
Lekári: pracovný deň	7:30 – 15:30	
ÚPS lekári: pracovný deň	15:30 – 7:30	
So, Ne, sviatok	7:30 – 7:30	

Služby sa odovzdávajú formou hlásenia /písomne/ + ústne informácie pri výmene službukonajúcich pracovníkov.

5.2 Pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Na oddelení sú pracovníci pravidelne preškoľovaní ohľadom pravidiel BOZP O Čom vedie evidenciu technik pre BOZP.

6 Dokumentácia súvisiaca s procesom

6.1 Riadiaca dokumentácia

Druh dokumentu	Názov dokumentu
Externá	ISO 9000: 2000 – Systémy manažérstva kvality – Základy a slovník
	ISO 9001: 2000 – Systémy manažérstva kvality – Požiadavky
	Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
	Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
	Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov
	Vyhláška č. 553/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia
	Vyhláška č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení
	NV č. 410/2007 Z. z. o minim. zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou umelému optickému žiareniu
	NV č. 83/2013 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci
Interná	Organizačný poriadok, domáci poriadok, nariadenia riaditeľa FN Trnava
	Smernica: Hlásenie nozokomiálnych nákaz vo FN Trnava
	Smernica: Hygiena rúk pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti vo FN TRNAVA
	Smernica: Zásady práce s germicídnym žiaričom vo FN Trnava
	Organizačný poriadok
	Starostlivosť o majetok pacienta – štandard
	Domáci poriadok

SCHVÁLENIE PREVÁDZKOVÉHO PORIADKU ROZHODNUTÍM RÚVZ Č. J. :

--